

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2015. október 6.*

„Előzetes döntéshozatal — Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve — Ítélt dolog — Jogalap nélkül fizetett összeg visszakövetelése — Valamely tagállam által az uniós jog megsértésével beszedett adók visszatérítése — Az uniós joggal összeegyeztethetetlen adófizetést előíró jogerős bírósági határozat — Ilyen bírósági határozattal szembeni perújítási kérelem — Kizárólag a közigazgatási peres eljárásban hozott jogerős bírósági határozatokkal szembeni, a Bíróság által előzetes döntéshozatal keretében később hozott ítéletekre tekintettel történő perújítást lehetővé tevő tagállami jogszabály”

A C-69/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunalul Sibiu (nagyszzebeni fellebbviteli bíróság, Románia) a Bírósághoz 2014. február 10-én érkezett, 2014. január 16-i határozatával terjesztett elő az előtte

Dragoș Constantin Târșia

és

a **Statul român,**

a **Serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a autovehiculelor**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, M. Ilešič (előadó), L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh és J.-C. Bonichot tanácselnökök, A. Arabadžiev, C. Toader, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. január 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- D. C. Târșia személyesen,
- a román kormány képviselőiben R. Radu, V. Angelescu és D. Bulancea, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: román.

- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, B. Czech és K. Pawłowska, meghatalmazotti minőségben,
  - az Európai Bizottság képviselőjében R. Lyal és G.-D. Bălan, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2015. április 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 110. cikknek, az EUSZ 6. cikknek, az Európai Unió Alapjogi Chartája 17., 20., 21. és 47. cikkének, valamint az uniós jog általános elveinek az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a D. C. Târşia, valamint a Ministerul Finanţelor și Economiei (gazdasági és pénzügy-minisztérium) által képviselt Statul român (román állam) és a Serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a autovehiculelor (vezetőiengedély- és gépjármű-nyilvántartó területi hivatal) között, D. C. Târşia terhére az uniós joggal később összeegyeztethetetlennek ítélt, adófizetést előíró, nemzeti bíróság által hozott jogerős bírósági határozattal szembeni perújítási kereset tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

A román jogi háttér

- 3 A közigazgatási peres eljárásról szóló, 2004. december 2-i 554/2004. sz. törvény (Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004), (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 1154. sz., 2004. december 7.; a továbbiakban: közigazgatási peres eljárásról szóló törvény) perújítási kérelem benyújtásakor hatályos változatának 21. cikke előírta:

„(1) A polgári perrendtartásban meghatározott keresetfajták alkalmazhatók a közigazgatási peres eljárásokban eljáró szervek megfellebbezhetetlen és jogerős határozataival szemben.

2) A polgári perrendtartásban meghatározottakon kívül perújítási indokot képeznek azon jogerős ítéletek is, amelyek megsértik a[z uniós] jog elsőbbségének a módosított román alkotmány 20. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 148. cikkének (2) bekezdésében foglalt elvét. A perújítási kérelem a közlést követő tizenöt napon belül terjeszthető elő, amelyre a 17. cikk (3) bekezdésében foglalt szabálytól eltérve, az érdekelt felek részletesen indokolt kérelmére a kihirdetést követő tizenöt napon belül kerül sor. A perújítási kérelmet a benyújtását követő legfeljebb hatvan napon belül sürgősséggel és elsőbbséggel kell megvizsgálni.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 4 D. C. Târşia román állampolgár 2007. május 3-án Franciaországban használt gépjárművet vásárolt. E gépjármű Romániában történő nyilvántartásba vétele érdekében 2007. június 5-én 6 899,51 román lej (RON) (mintegy 1560 euró) összeget kellett megfizetnie a személygépjárműveket terhelő, az adótörvénykönyvnek az említett gépjármű nyilvántartásba vételének időpontjában hatályos változatában szereplő 214a. és 214b. cikke szerint megfizetendő különadó címén.
- 5 Arra hivatkozva, hogy ezen adó összeegyeztethetetlen az EUMSZ 110. cikkel, D. C. Târşia a Judecătoria Sibiu (nagyszebeni elsőfokú bíróság) előtt polgári peres eljárást indított az említett adó összegének visszatérítése iránt. E bíróság a 2007. december 13-i ítéletében a román államot elmarasztalva helyt adott e kérelemnek azzal az indokkal, hogy ugyanezen adó ellentétes az EUMSZ 110. cikkel.

- 6 A gazdasági és pénzügyminisztérium által képviselt román állam felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be ezen ítélettel szemben. A 401/2008. sz. határozatban a Tribunalul Sibiu (nagyszebeni fellebbviteli bíróság) polgári tagozata a személygépjárműveket terhelő, D. C. Târşia által megfizetett különadó visszatérítését az ezen adó és a későbbi, a gépjárművek környezetszennyezési adójának bevezetéséről szóló, 2008. április 21-i 50/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet (Ordonanță de Urgență a Guvernului n° 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule; *Monitorul Oficial al României*, I. rész, 327. sz., 2008. április 25.) szerint megfizetendő környezetszennyezési adó különbözetének megfelelő összegre korlátozta.
- 7 D. C. Târşia 2011. szeptember 29-én perújítási kérelmet nyújtott be az utóbbi határozattal szemben a Tribunalul Sibiuhoz (nagyszebeni fellebbviteli bíróság). D. C. Târşia a közigazgatási peres eljárásról szóló törvény 21. cikkének (2) bekezdése alapján egyrészt e bíróság 401/2008. sz. határozatának hatályon kívül helyezését, másrészt pedig új határozat meghozatalát kérte, mivel a Bíróság a Tatu-ítéletben (C-402/09, EU:C:2011:219) kimondta, hogy EUMSZ 110. cikkel ellentétes az olyan adó, mint amilyen az említett 50/2008. sz. sürgősségi kormányrendeletből eredő környezetszennyezési adó. D. C. Târşia megállapítja következőképpen, hogy a román állam fellebbezésének az uniós jog elsőbbsége elvének megsértésével adtak helyt, és hogy a személygépjárműveket terhelő, megfizetett különadó teljes összegének visszatérítésére jogosult.
- 8 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben megállapítja, hogy a polgári peres eljárásjogi szabályok jogerős bírósági határozattal szemben az uniós jog megsértése okán nem teszik lehetővé perújítási kérelem előterjesztését, míg a közigazgatási peres eljárásjogi szabályok szerint előterjeszthető ilyen kérelem.
- 9 E körülmények között a Tribunalul Sibiu (nagyszebeni fellebbviteli bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Értelmezhető-e úgy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17., 20., 21. és 47. cikke, az [EUSZ] 6. cikk, az [EUMSZ] 110. cikk, a [z uniós] jog által előírt jogbiztonság elve és a Bíróság ítélkezési gyakorlata, hogy azzal ellentétes az olyan szabályozás, mint [a közigazgatási peres eljárásról szóló törvény] 21. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabályozás, amely a [z uniós] jog elsőbbsége elvének megsértése esetén kizárólag a közigazgatási peres eljárásban teszi lehetővé a nemzeti bíróság által hozott ítéletekkel szembeni perújítást, és a nemzeti bíróság által a közigazgatási peres eljárástól eltérő (polgári, büntető) peres eljárásban hozott ítéletekkel szembeni perújítást nem teszi lehetővé a [z uniós] jog elsőbbsége elvének e határozatok általi megsértése esetén?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 10 A román kormány úgy véli, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan. E tekintetben e kormány először is azt állítja, hogy a D. C. Târşia és a román állam közötti jogviszony az adójog alá tartozik. Követkézőképpen a D. C. Târşia kérelmére alkalmazandó eljárásjog az adóeljárásjogi, amely a közigazgatási peres eljárásjog alá tartozik. E feltételek mellett jöllehet a 401/2008. sz. határozatot hozó, a kérdést előterjesztő bíróság polgári peres eljárások vonatkozásában hatáskörrel rendelkező tanácsa előtt indították e határozattal szemben a perújítási keresetet, e bíróság a közigazgatási peres eljárásjogot köteles alkalmazni, ideértve a közigazgatási peres eljárásról szóló törvény 21. cikkének (2) bekezdésében előírt, a perújítási okokra vonatkozó rendelkezéseket is.
- 11 Másodszor a román kormány azt állítja, hogy D. C. Târşia rendkívüli kérelmet terjeszthetett volna elő az említett határozat hatályon kívül helyezése iránt. E jogorvoslat lehetővé tette volna az érintett ügynek a közigazgatási per vonatkozásában hatáskörrel rendelkező tanácshoz történő visszautalását,

amely alkalmazhatta volna a közigazgatási peres eljárásról szóló törvény 21. cikkének (2) bekezdését. Mivel a román jogrend D. C. Târşia helyzete uniós joggal való összeegyeztethetőségének biztosítását lehetővé tevő hatékony jogorvoslatot biztosít, a kérdésre adott válasz nem lenne hasznos a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő jogvita megoldásához.

- 12 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helyállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell (Fish Legal és Shirley ítélet, C-279/12, EU:C:2013:853, 30. pont; Verder LabTec ítélet, C-657/13, EU:C:2015:331, 29. pont).
- 13 Különösen az EUMSZ 267. cikk által létrehozott bírósági együttműködési rendszer keretében a Bíróságnak nem feladata a nemzeti bíróság általi értelmezés helyességének vizsgálata vagy kétségbe vonása, mivel az ilyen értelmezés a nemzeti bíróságok kizárólagos hatáskörébe tartozik. A Bíróságnak, amikor valamely nemzeti bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordul hozzá, tartania kell magát a nemzeti jognak az említett bíróság által elé terjesztett értelmezéséhez (lásd ebben az értelemben: Winner Wetten ítélet, C-409/06, EU:C:2010:503, 35. pont; Padawan-ítélet, C-467/08, EU:C:2010:620, 22. pont; Logstor ROR Polska ítélet, C-212/10, EU:C:2011:404, 30. pont).
- 14 Egyébiránt a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdésekre hasznos választ adjon (Nicula-ítélet, C-331/13, EU:C:2014:2285, 23. pont; Verder LabTec ítélet, C-657/13, EU:C:2015:331, 29. pont).
- 15 A jelen esetben a román kormány azon érvelésének elfogadása, amely szerint a kérdést előterjesztő bíróság köteles a közigazgatási peres eljárásjogi szabályokat alkalmazni, jóllehet polgári jogi kereset keretében hozott bírósági határozatra vonatkozó perújítási kérelmet bírál el, a nemzeti jog értelmezését tenné szükségessé, amely mindazonáltal kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság hatáskörébe tartozik.
- 16 Márpedig e bíróság szerint nem alkalmazandó az alapügyben a közigazgatási peres eljárásról szóló törvény 21. cikkének (2) bekezdése, amely előírja a közigazgatási kereset keretében hozott jogerős bírósági határozatokra vonatkozó perújítás lehetőségét, mivel az alapügy polgári jogi jellegű.
- 17 Egyébiránt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az uniós jog megsértésével beszedett nemzeti adó visszatérítése részletes szabályainak meghatározása érdekében a tagállami adóhatóság és az adóalanyok között az ilyen adó beszedésekor fennálló jogviszonyok minősítése a nemzeti jog körébe tartozik (lásd ebben az értelemben: IN. CO. GE.'90 és társai ítélet, C-10/97–C-22/97, EU:C:1998:498, 26. pont).
- 18 A román kormány által felhozott első elfogadhatatlansági kifogást el kell tehát utasítani.
- 19 Ami a nemzeti jogrendben a hatékony jogorvoslatok fennállására alapított elfogadhatatlansági kifogást illeti, amely mindenesetre lehetővé tenné D. C. Târşia pernyertességét, elegendő emlékeztetni arra, hogy egyedül a nemzeti bíróság feladata – amely az alapügyben vizsgálja, hogy lehetséges-e a polgári jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozattal szembeni perújítás – az ügy sajátosságaira figyelemmel megítélni azt, hogy egyrészt az ítélethozatala szempontjából szükséges-e az előzetes döntéshozatal, másrészt hogy a Bíróság számára feltett kérdések relevánsak-e. Következésképpen, amennyiben az előterjesztett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni (lásd ebben az értelemben: Transportes Urbanos y Servicios Generales ítélet, C-118/08, EU:C:2010:39, 25. pont; Nicula-ítélet, C-331/13, EU:C:2014:2285, 21. pont).

- 20 A Bíróság elé terjesztett iratok nem teszik lehetővé az arra történő következtetést, hogy az uniós jog kért értelmezése nem hasznos a kérdést előterjesztő bíróság számára, nem fogadható el tehát a román kormány által felhozott második elfogadhatatlansági kifogás.
- 21 Ennélfogva a jelen ítélet 14. pontjában emlékeztetett ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog kért értelmezésének össze kell függnie az alapeljárás tárgyával. Márpedig kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság olyan nemzeti szabályozás vonatkozásában kéri a Bíróságtól az uniós jog értelmezését, amely nem teszi lehetővé sem a polgári peres eljárásban, sem pedig a büntetőeljárásban hozott, az uniós joggal összeegyeztethetetlen jogerős bírósági határozatokkal szembeni perújítást. Amennyiben az iratokból kétség kívül kitűnik, hogy az alapügy nem büntetőjogi jellegű, meg kell állapítani, amint azt a román és a lengyel kormány állítja, hogy nem vitatott, hogy a Bíróság erre vonatkozó válasza és az alapügy tárgya között nem áll fenn összefüggés.
- 22 A fenti megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy elfogadható az előzetes döntéshozatal iránti kérelem, kivéve azt a részét, amely a büntetőeljárásban hozott, az uniós joggal összeegyeztethetetlen jogerős bírósági határozatokkal szembeni perújítás lehetetlenségére vonatkozik.

Az ügy érdeméről

- 23 Először is emlékeztetni kell arra, hogy kitűnik az iratokból, hogy polgári jogi kereset keretében hozott bírósági határozattal a gépjárműveket terhelő olyan környezetszennyezési adót vetettek ki D. C. Târșiára, amelyet a Bíróság a bírósági határozat jogerőssé válásának időpontját követően hozott Tatu-ítéletben (C-402/09, EU:C:2011:219) lényegében összeegyeztethetetlennek ítélt az EUMSZ 110. cikkel.
- 24 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog megsértésével valamely tagállam által beszedett adók visszatérítéséhez való jog az ilyen adókat tiltó, a Bíróság által értelmezett uniós jogi rendelkezések által a jogalanyok számára biztosított jogokból ered, és azokat kiegészíti. A tagállam tehát főszabály szerint köteles az uniós jog megsértésével beszedett adók visszafizetésére (Littlewoods Retail és társai ítélet, C-591/10, EU:C:2012:478, 24. pont; Irimie-ítélet, C-565/11, EU:C:2013:250, 20. pont; Nicula-ítélet, C-331/13, EU:C:2014:2285, 27. pont).
- 25 Egyébiránt abban az esetben, ha valamely tagállam az uniós jog szabályainak megsértésével vetett ki adót, a jogalanyok nemcsak a jogosulatlanul kivetett adó visszatérítésére, hanem az e tagállam részére fizetett vagy az általa ezen adóval közvetlen összefüggésben levont összegek visszatérítésére is jogosultak. Ebből következik, hogy a tagállamokra hárított azon kötelezettség elve, hogy az uniós jog megsértésével kivetett adók összegét kamatokkal kell visszafizetniük, ez utóbbi jogból ered (lásd ebben az értelemben: Littlewoods Retail és társai ítélet, C-591/10, EU:C:2012:478, 25. és 26. pont; Irimie-ítélet, C-565/11, EU:C:2013:250, 21. és 22. pont).
- 26 A jogosulatlanul kivetett nemzeti adók visszatérítésével kapcsolatos uniós szabályozás hiányában, a tagállamok eljárási autonómiája elvének értelmében minden tagállam belső jogrendjének feladata kijelölni a hatáskörrel rendelkező bíróságot, és meghatározni azon keresetek eljárási szabályait, amelyek az adóalanyok uniós jogból eredő jogainak védelmét hivatottak biztosítani (lásd ebben az értelemben: Rewe-Zentralfinanz és Rewe-Zentral ítélet, 33/76, EU:C:1976:188, 5. pont; Aprile-ítélet, C-228/96, EU:C:1998:544, 18. pont; Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation ítélet, C-362/12, EU:C:2013:834, 31. pont).
- 27 Azon keresetek eljárási szabályai, amelyek az adóalanyok uniós jogból származó jogainak védelmét hivatottak biztosítani, nem lehetnek kevésbé kedvezőek, mint a hasonló belső jogi keresetek esetében (az egyenértékűség elve), és nem tehetik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben

különösen: Rewe-Zentralfinanz és Rewe-Zentral ítélet, 33/76, EU:C:1976:188, 5. pont; Transportes Urbanos y Servicios Generales ítélet, C-118/08, EU:C:2010:39, 31. pont; Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation ítélet, C-362/12, EU:C:2013:834, 32. pont).

- 28 Amennyiben az uniós joggal összeegyeztethetetlennek minősített adó visszatérítését a jelen esetben akadályozza az ezen adó megfizetését elrendelő jogerős bírósági határozat, emlékeztetni kell a jogerő elvének a mind az uniós jogrendben, mind a nemzeti jogrendekben tulajdonított jelentőségre. Ugyanis mind a jog, mind a jogviszonyok stabilitásához, illetve az igazságszolgáltatás megfelelő működésének biztosításához fontos, hogy ne lehessen többé vita tárgyává tenni azokat a bírósági határozatokat, amelyek a rendelkezésre álló jogorvoslatok kimerülését, illetve az azok előterjesztésére nyitva álló határidők elteltét követően jogerőre emelkedtek (Impresa Pizzarotti ítélet, C-213/13, EU:C:2014:2067, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 29 Ennélfogva az uniós jog nem írja elő a nemzeti bíróságnak, hogy eltérjen a bírósági határozatokat jogerőre emelő belső eljárási szabályok alkalmazásától, még akkor sem, ha ez lehetővé tenné az uniós joggal összeegyeztethetetlen nemzeti helyzet orvoslását (Impresa Pizzarotti ítélet, C-213/13, EU:C:2014:2067, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 Következésképpen, ha az alkalmazandó belső eljárási szabályok bizonyos feltételek mellett lehetővé teszik a nemzeti bíróság számára, hogy visszavonjon egy jogerős határozatot annak érdekében, hogy a helyzetet a nemzeti joggal összeegyeztethetővé tegye, e feltételek teljesülése esetén az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének megfelelően e lehetőségnek kell érvényesülnie, hogy a szóban forgó helyzetnek az uniós szabályozással való összeegyeztethetőségét helyreállítsák (lásd ebben az értelemben: Impresa Pizzarotti ítélet, C-213/13, EU:C:2014:2067, 62. pont).
- 31 A fenti előzetes megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az uniós jogot, különösen az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha nem lehetséges a nemzeti bíróság által a polgári jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozattal szembeni perújítás, ha a határozat összeegyeztethetetlennek bizonyul az uniós jog Bíróság által az említett határozat jogerőre emelkedését követően elfogadott értelmezésével, jöllehet e perújítás lehetséges az uniós joggal összeegyeztethetetlen, közigazgatási jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozatok esetében.

Az egyenértékűség elvéről

- 32 A jelen ítélet 27. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az egyenértékűség elve szerint a tagállam nem írhat elő kevésbé kedvező eljárási szabályokat az uniós jog megsértésén alapuló adó visszatérítése iránti kérelmekre a belső jog megsértésén alapuló hasonló keresetekre alkalmazandó eljárási szabályoknál (lásd továbbá: Weber's Wine World és társai ítélet, C-147/01, EU:C:2003:533, 104. pont).
- 33 Márpedig a kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság az említett elv alkalmazása tekintetében egyrészt az uniós jog megsértésén alapuló közigazgatási jogorvoslatok, másrészt pedig az e jog megsértésén alapuló polgári jogi jogorvoslatok összehasonlítását kéri a Bíróságtól.
- 34 E tekintetben, amint azt a főtanácsnok az indítványa 49. pontjában megállapította, ugyanezen elv a nemzeti jog megsértésén alapuló keresetek és a hasonló, az uniós jog megsértésén alapuló keresetek azonos kezelését, nem pedig az olyan eltérő jellegű peres eljárásokra alkalmazandó nemzeti eljárásjogi szabályok egyenértékűségét foglalja magában, mint amilyen az alapügyben egyrészt a polgári peres eljárás, másrészt pedig a közigazgatási peres eljárás. Egyébiránt az egyenértékűség elve nem bír relevanciával az olyan helyzetben, mint amilyen az alapügy tárgyát képezi, amely a keresetek két olyan típusára vonatkozik, amelyek egyaránt az uniós jog megsértésén alapulnak (ÖBB Personenverkehr ítélet, C-417/13, EU:C:2015:38, 74. pont).

35 Ebből következik, hogy az egyenértékűség elvével nem ellentétes, ha nem lehetséges a nemzeti bíróság által a polgári jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozattal szembeni perújítás, ha e határozat összeegyeztethetetlennek bizonyul az uniós jog Bíróság által, az említett határozat jogerőssé válását követően elfogadott értelmezésével, jóllehet e perújítás lehetséges az uniós joggal összeegyeztethetetlen, közigazgatási jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozatok esetében.

A tényleges érvényesülés elvéről

36 A tényleges érvényesülés elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy minden esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy valamely nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jogrend által a magánszemélyekre ruházott jogok alkalmazását, azt kell megvizsgálni, hogy milyen az érintett szabályok egész eljárásban betöltött helye, hogy hogyan zajlik az eljárás, és melyek a sajátosságai a különböző nemzeti fórumok előtt (lásd ebben az értelemben: *Asturcom Telecomunicaciones* ítélet, C-40/08, EU:C:2009:615, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 Ebből a szempontból adott esetben figyelembe kell venni azon elveket – így például a védelemhez való jogot, a jogbiztonság elvét, valamint az eljárások jogszerű lefolytatásának elvét –, amelyek az érintett nemzeti bírósági rendszer alapját képezik (lásd különösen: *Fallimento Olimpclub* ítélet, C-2/08, EU:C:2009:506, 27. pont; *Agrokonsulting-04* ítélet, C-93/12, EU:C:2013:432, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Márpedig a jelen ítélet 28. pontjából kitűnik, hogy a Bíróság több alkalommal emlékeztetett a jogerő elvének jelentőségére (lásd továbbá ebben az értelemben: *Köbler*-ítélet, C-224/01, EU:C:2003:513, 38. pont). Így a Bíróság akként ítélte meg, hogy az uniós jog nem követeli meg, hogy valamely bírósági szerv főszabály szerint visszavonjon egy jogerős határozatot az uniós jog releváns rendelkezése Bíróság által e határozatot követően elfogadott értelmezésének a figyelembevétele céljából (*Impresa Pizzarotti* ítélet, C-213/13, EU:C:2014:2067, 60. pont).

39 A jelen esetben a Bíróság rendelkezésére álló iratokból az alapügy semmilyen olyan sajátos körülménye nem tűnik ki, amely eltérő megközelítést igazolna a Bíróság által a jelen ítélet 28. és 29. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatban elfogadott megközelítéstől, amely szerint az uniós jog nem írja elő a nemzeti bíróságnak, hogy eltérjen a határozatokat jogerőre emelő belső eljárási szabályok alkalmazásától, még akkor sem, ha ez az eltérés lehetővé tenné az e joggal összeegyeztethetetlen tagállami helyzet orvoslását.

40 Ennélfogva amennyiben a D. C. Táršiat lényegében később az uniós joggal összeegyeztethetetlennek minősített adó megfizetésére kötelező jogerős bírósági határozatot egy végső fokon ítélkező tagállami bíróság hozta, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint különösen azon körülmény okán, hogy az uniós jogból eredő jogok megsértését jelentő ilyen határozat ellen rendes úton fellebbezni már nem lehet, a magánszemélyeket nem lehet megfosztani az állami felelősség megállapításának lehetőségétől, és ezáltal jogaik megfelelő védelmének lehetőségétől (lásd ebben az értelemben: *Köbler*-ítélet, C-224/01, EU:C:2003:513, 34. pont; *Traghetti del Mediterraneo* ítélet, C-173/03, EU:C:2006:391, 31. pont).

41 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy azt kell válaszolni az előterjesztett kérdésre, hogy az uniós jogot, különösen pedig az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes – olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben szerepelnek –, ha nem lehetséges a nemzeti bíróság által a polgári jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozattal szembeni perújítás, ha e határozat összeegyeztethetetlennek bizonyul az uniós jog Bíróság által, az említett határozat jogerőssé válását követően elfogadott értelmezésével, jóllehet e perújítás lehetséges az uniós joggal összeegyeztethetetlen, közigazgatási jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozatok esetében.

A költségekről

- 42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az uniós jogot, különösen pedig az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes – olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben szerepelnek –, ha nem lehetséges a nemzeti bíróság által a polgári jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozattal szembeni perújítás, ha e határozat összeegyeztethetetlennek bizonyul az uniós jognak az Európai Unió Bírósága által, az említett határozat jogerőssé válását követően elfogadott értelmezésével, jóllehet e perújítás lehetséges az uniós joggal összeegyeztethetetlen, közigazgatási jogi kereset keretében hozott jogerős bírósági határozatok esetében.

Aláírások